

TEROR psů

Agrese u psů znamená normální chování



Je krásné nedělní ráno. Beáta a její pes Charlie se klidně a uvolněně procházejí a radují se z krásné přírody. Beáta sní o včerejším večeru a Charlie si bez vodítka hraje s nějakým klacíkem. Protože se sotva rozednilo, nikde ani živáčka. Z toho důvodu je Beáta trochu nepozorná, i když ví, že Charlie nemá ostatní psy zrovna v lásce.

Dost často si lámala hlavu s tím jak Charliemu poskytnout dostatečný výběh. Takový pes přece nemůže stále běhat na krátkém vodítku. To by byl „psí život“ v původním významu toho slova. Proto se rozhodla, že na procházky bude vyrážet velmi brzy ráno, protože v tu dobu je venku jen málo psů se svými majiteli. Setká se nejvýše tak s běžci pro zdraví nebo se staršími lidmi na procházce, s nimiž Charlie nemá žádné problémy. Charlie se pohybuje ve vzdálenosti asi dvaceti metrů před Beátou a těší se z mnoha věcí a pachů, s nimiž se setkává. Náhle zvedá hlavu a vyráží. Beáta nevidí ani žádného psa, ani nic zvláštního. Ale její hlasitý výkřik „Charlieeeee!“ psa nepřiměje k tomu, aby zůstal stát na místě. Běží do ohybu cesty a již Beáta slyší hlasitý štěkot, vrčení a mužský hlas, který rozčileně křičí „Paule!“ a „Fuuuuj!“ Když Beáta doběhne za roh, vidí svého jindy tak miloučkého Charlieho zakousnutého do krku na vodítku přivázaného irského setra. Po velkém úsilí se podaří Charlieho od Paula oddělit. Setrův pán je přirozeně rozzlobený, a tak zaznívají slova jako „Takový zabiják se nezaslouží nic jiného než utracení. Dám vás k soudu.“ Paul je zraněn na zádech a silně krvácí. Jeho páníček je rozčilený natolik, že omluvy ani dobře míněná slova na něj v nejmenším nezabírají. Protože Paulův stav si žádá veterinární ošetření, oba majitelé si vyměňují adresy. Beáta může čekat návrh na náhradu škody a v nejhorším případě i předvolání k soudu. Takový pěkný den - a nakonec je z něj horor!

POSLEDNÍ NADĚJE

Když Beáta přišla ke mně do psí školy, byla právem skutečně zoufalá. Tvářila se, že pro ni existují už jen dvě

alternativy: psa mimo pozemek vodit zásadně jen na vodítku a s košíkem – nebo ho nechat utratit. Charlie sice mezitím prodělal kastraci, ta však v jeho chování vůči jiným psům nepřinesla žádnou změnu. V důsledku stálého vodění na vodítku a pravděpodobně také v důsledku oné nešťastné příhody se setrem se extrémně zhoršilo Charlieho chování a to i na vodítku. Po posouzení psa a zaznamenání jeho chování na video jsem však byl schopen Beátě dát velkou naději, že společnými silami se nám s velkou pravděpodobností podaří problém vyřešit.

ŠPATNÁ CESTA

Protože jsme nebyli zdaleka prvními psími trenéry, na které se Beáta obrátila, bylo jí zatěžko uvěřit, že už během deseti dnů by bylo možno jí pomoci. Když jsem jí však demonstroval na právě probíhajícímu kursu vzorové příklady úspěchů, byla ochotna zúčastnit se kursu také. Vzhledem k tomu, že úspěch konfrontační terapie je závislý na spolupráci s psovodem, museli jsme Beátě nejprve objasnit, že i ona musí změnit svůj způsob zacházení se psem. Vysvětlil jsem jí, že téměř všechny problémy, které majitelé se svými psy mají, jsou důsledkem špatné vzájemné komunikace. Bylo tomu tak i u Beáty. Ignorovala špatné chování svého psa a konfliktním situacím se snažila vyhýbat. Tak jí to učili i její různí trenéři. S jistotou však mohu říci, že tato metoda byla nevhodná, neboť problémové chování lze vyřešit jen prostřednictvím velmi kvalitní konfrontační terapie, kdy se pes bude učit, jak by měl v různých konfliktních situacích reagovat a jak naopak zanechat nežádoucího chování. Jeden z předchozích Beátiných trenérů na cvičišti používal kliker, který však pro dané chování nebyl vhodný. Trénink s klikerem je jistě dobrou pomůckou, když chceme psa naučit vykonávat nějaké cviky nebo triky nebo když chceme podpořit jeho základní výchovu, ale není to prostředek, s jehož pomocí by bylo možno vyléčit psa s projevy dominantní agrese. Přesměrování pudů, které by mělo odvést pozornost od konfliktu, může mít úspěch pouze tehdy, pokud je dominantní agrese psa velmi nízká. Při vysokém stupni agrese nemá takové přesměrování naději na úspěch, protože reakce na vnitřní podněty je nižší než na vnější. Vzhledem k tomu, že



Majitel musí řídit chování svého psa, aby se nestal hrozbou pro okolí

konfrontační terapie vyžaduje hodně odborných znalostí, mívá mnoho zvláště méně zkušených trenérů sklon řešit konflikty metodou vyhýbání se.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA

Beáta se nejprve musela od základu naučit, že ona je ve smečce „alfa zvířetem“. Za tímto účelem se rovněž musela naučit, že při neposlušnosti svého psa se musí chovat aktivně, nikoliv pasivně, a svou vůli že musí prosazovat s absolutní důsledností. Charlie velmi rychle zaznamenal, že chování jeho paničky vůči němu se změnilo. Cvičeními v poslušnosti, jež probíhala v nejrůznějších prostředích, jednou v centru města, podruhé v lese, se začala pomalu měnit Charlieho hyperaktivita a jeho dominantní chování.

V mnoha hodinách teorie, které se zabývaly chováním zvířat, se Beáta

dozvěděla, že agrese u psů znamená normální chování, že se nejedná o žádnou poruchu, jak se často tvrdí. Agrese jsou reakce sociálních živočichů na nejrůznější vrozené vlohy, jako jsou například dominantní agrese alfa zvířete, agrese na kořist, obrana teritoria atd. Protože u psa zvířecí sociální chování v zásadě nemusí trvat, musí majitel toto chování svého psa řídit. Pokud tomu tak není, může se pes stát pro své okolí hrozbou. Stejně jako jeho praotec vlk, je i pes sociální smečkové zvíře, které se bude pokoušet zaujmout ve smečce postavení alfa. Pokud majitel nedůsledností ve výchově toto chování ignoruje, automaticky vyvolává ve psu snahu stát se vůdcem smečky. To se pes od psa velmi liší a velmi to závisí na dědičných předpokladech. Pes, který v rámci své rodiny nezaujal podřazené postavení a kterého jeho majitel vede každou chvíli jinak, často není schopen kompenzovat každodenní situace a v důsledku toho má sklon k nežádoucím reakcím. Charlie se ve své smečce vypracoval na pozici vůdce smečky a předvádí jasný případ teritoriální dominance. U majitelů psů se často setkáváme s opakem, totiž že si na vodítku vedou extrémně bojácného psa. Často je bojácné chování posilováno nejistým, ochranným chováním vůči psu ze strany člověka. Takové chování majitele pak označujeme jako mama-komplex. Tato zvířata se nikdy nenaučí chování smečkového zvířete, protože je jejich majitel do žádného konfliktu nepustí, a oni se tudíž nemohou naučit ho řešit. Pes potřebuje jasné poměry a také musí znát své hranice. ■



Agrese u psa není projevem poruchy, je však třeba ji mít pod kontrolou